

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

PROTOKOL O HODNOCENÍ RIGORÓZNÍ PRÁCE (posudek oponenta práce)

Práci předložil uchazeč: Mgr. Lenka Karhanová
Název práce: Dědická nezpůsobilost a vydědění
Oponoval: JUDr. Miroslav Kalný, Ph.D.

1. STRUKTURA PRÁCE

Předložený autorský text má bez úvodních stran (titulu, prohlášení), obsahu a seznamu literatury rozsah 153 normostran odborného textu. Autorka tedy splnila jednu ze základních podmínek stanovenou Vyhláškou děkana FPR č. 24D/2016 (dále též jen „*Vyhláška*“), když minimální rozsah práce je stanoven na 100 normostran (1 strana má minimálně 1.800 znaků). Originalita práce byla v souladu s Pokynem děkana FPR č. 23 D/2011, kterým se stanoví postup při ověřování originality vysokoškolské kvalifikační práce, ověřena antiplagiátorským programem THESES, přičemž shoda s jinými pracemi byla zjištěna v rozsahu 0 %. Rigorózní práci proto považuji za původní vědeckou práci v oboru občanského práva hmotného.

Práce má logické členění. Autorka staví svůj text na obecném seznámení čtenáře se zásadami a principy dědického práva. Teoretickou úvodní část práce autorka propojuje s hlavní částí práce (titulní témata) prostřednictvím kapitol, které se věnují nápadu dědického práva a výkladu o předpokladech dědické nezpůsobilosti a vydědění v systematice předpokladů dědění. Prvnímú hlavnímú tématu, a sice dědické nezpůsobilosti, je věnován spíše skromnější prostor na 34 stranách. Za vlastní jádro práce proto považuji kapitolu o vydědění, která je rozsahem nejvýznamnější a čítá 68 stran. Práce obsahuje i nezbytné kapitoly úvod a závěr.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Obsah předložené práce zcela spadá do oblasti soukromého práva. Práce je zaměřena na odvětví občanského práva hmotného, když procesnímu právu se věnuje pouze okrajově a v nezbytných souvislostech. Lze konstatovat, že autorka při zpracování textu vycházela z obstojného množství zdrojového materiálu, avšak ne vždy z posledního vydání jednotlivých publikací (např. pozn. 119). Při zpracování disertační práce autorka v souladu s podmínkami Vyhlášky (Čl. V odst. 2) vycházela i ze zahraničních pramenů, avšak víceméně pouze při zpracování jediné subkapitoly (5.3 Dědická nezpůsobilost, resp. nehodnost v Německu). Čtenář práce navíc není seznámen s autorčiným záměrem, proč zmiňuje právě německou právní úpravu (a žádné další). Toto včlenění tak působí poněkud samoučelně, a to zvláště za situace, kdy autorka necituje z aktuální zahraniční literatury (citace z prací vydaných v letech 2003 a 2010).

Byť má práce soukromoprávní charakter, neměla by se autorka dopouštět flagrantních chyb jako na straně 58, kde uvádí „...*subjektivní stránku trestního /pozn. správně trestného/ činu představuje zavinění pachatele, které se dělí na úmyslné, neúmyslné a nedbalostní.*“, neboť formy zavinění je třeba znát i např. pro posouzení deliktů právních jednání v civilním právu.

V hlavních kapitolách je věnován prostor pro vymezení rozdílů mezi dědickou nezpůsobilostí a vyděděním s tím, že je akcentován posun v právní úpravě s ohledem na rekonstrukci soukromého práva po 1. 1. 2014. Autorka rovněž správně upozorňuje na nutnost správného výkladu nově užívaných pojmů, avšak dostatečně nevyužívá zde prostor pro vlastní interpretaci klíčových pojmů. Zde by bylo zvláště vhodné využít metodu komparace se zahraničními úpravami, zejména rakouskou, německou a švýcarskou. Jako neúplnost u již takto významné práce vnímám i opomenutí prací profesora Viktora Knappa, který se systematickému zařazení dědického práva věnoval, a o.z. z něj vychází.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Výtisk rigorózní práce, který byl oponentovi předložen k posouzení, zcela splňuje požadavky stanovené v Čl. V. odst. 10 Vyhlášky kladené na obsah a vyhotovení práce. Strany textu jsou průběžně číslovány. Práce obsahuje dva obrázky (subkapitola 6.4.1), na kterých autorka přehledně znázorňuje výpočet povinného dílu.

Autorka se však v rozporu s ustanovením Čl. V odst. 6 Vyhlášky při svých citacích neřídí zcela dle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2. Spíše marginální je, že u některých poznámek pod čarou (např. 15) jsou příjmení autorů uvedena s prvním velkým písmenem a v dalších (např. 46) jsou všechna písmena velká. Větším prohrškem však již je, že autorka seznam knižních publikací a časopisecké literatury neřadila podle žádného ze způsobů zápisu. Jedná se o nahodilou sumarizaci, přičemž za nejvhodnější považují abecední řazení dle příjmení autorů, popřípadě dle pořadí v jakém jsou uváděny poprvé v samotném textu práce. Mezi prameny jsou zařazeny rovněž právní normy, přičemž tyto nejsou považovány při tvorbě vědecké práce za zdroj, který je třeba uvádět, a proto jejich souhrn považují za nadbytečný.

Jazyk a gramatika práce je bez zásadních a čtenějších chyb (výjimky str. 10, kde druhém odstavci zřejmě absentuje slovo „*práva*“; str. 87 „*V letech 1992 do 2013...*“). Slabší stránkou práce je její celková formální úprava, která je nejvíce patrná hned v obsahu práce. Autorka nevyužila funkce automaticky generovaného obsahu, což má v jejím případě za následek použití různých typů písma, odražení pomocí teček na řádce k označení stránky, nejednotné formátování (např. 6.10) a nezahrnutí všech subkapitol (např. 6.9.5.1, 6.9.5.2). Dále není zřejmé pro jaký druh textu má být využívána kurzíva, neboť tato je užívána bez jakéhokoliv řádu (např. str. 34, 38, 57, 89 a další). Autorka není jednotná při užití mezer při značení paragrafovaných ustanovení zákona (např. str. 22). V neposlední řadě je třeba poukázat na skutečnost, že autorka v odborné práci nerespektuje všeobecně akceptované usnesení občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR k označování „*nového*“ a „*starého*“ občanského zákoníku.

4. ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

Rigorózní práci Mgr. Lenka Karhanová prokázala hlubší znalosti specifické oblasti dědického práva, a sice dědické nezpůsobilosti a vydědění. Autorka práce přináší některé nové poznatky ve svém oboru. Dědické právo považují za nosné téma občanského práva, a proto je pozitivní, že si autorka pro zpracování rigorózní práce zvolila tuto oblast. Nespornou výhodou autorky je, že má možnost své teoretické poznatky průběžně konfrontovat s poznatky získanými při praktickém uplatňování práva, když vykonává koncipientickou praxi v notářské kanceláři. Autorka zvolila přístup dílčího zpracování tématu z oblasti dědického práva, což v zadaném rozsahu rigorózní práce vyústilo ve výsledek, který je zajímavý svojí detailností a nezůstává u obecných zjištění. Pozitivně je třeba hodnotit snahu autorky o obohacení textu o závěry dosavadní judikatury převážně Nejvyššího soudu ČR, přičemž je pouze na škodu, že autorka v práci nereflektuje i poměrně důležité rozhodnutí z 29. 8. 2016 sp.zn. 21 Cdo 5111/2015.

Rigorózní práce v zásadě splňuje požadavky stanovené pro rigorózní práce stanovené Vyhláškou a doporučuji ji k obhajobě při státní rigorózní zkoušce.

Datum: 4. srpna 2017

Podpis:

